

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 2PP/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114010786
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:2114010786.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Gajdošovej a prísediacich Mgr. Ľubomíra Jedličku a Pavlíny Kramárovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.06.2014 v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, takto

rozhodol:

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák., § 62 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Z.z. súd žiadosť odsúdeného O. Š., D.. XX.XX.XXXX S. H., H. N. A. Č.. XX, toho času v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody

z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 15.04.2014 podal na tunajší súd odsúdený O. Š., prostredníctvom obhajcu, žiadosť o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v žiadosti okrem iného uviedol, že dňa 02.12.2012 podal na Okresný súd Piešťany žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Uznesením Okresného súdu Piešťany zo dňa 30.01.2013, sp. zn. 2PP/94/2012 bola jeho žiadosť o podmiennečné prepustenie zamietnutá, a to aj napriek doporučeniu riaditeľa ÚVTOS Leopoldov na podmiennečné prepustenie. Tento súd mu okrem iného vyčítal, že si nevytvoril podmienky na preradenie do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Túto podmienku už v súčasnosti splňuje, a to na základe uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 11.07.2013, sp. zn. 6Tos/114/2013. Odsúdený ďalej uviedol, že vo výkone trestu je už skoro 11 rokov, spĺňa teda formálne podmienky pre podmiennečné prepustenie podľa § 62 ods. 1 Trestného zákona, t.j. výkon 2/3 trestu. Za túto dobu si uvedomil nesprávnosť a nezákonnosť svojho konania a toto trpko oľutoval. Je si vedomý svojej viny a nenapraviteľnosti následkov svojho konania a vie, že život človeka je najcennejšou hodnotou. Uvedomuje si, že okrem tejto formálnej podmienky je potrebné naplniť aj iné podmienky uvedené v § 61 Trestného zákona, t. j. ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený ďalej uviedol, že za celú dobu výkonu trestu bol 17-krát disciplinárne odmenený a nebol vôbec potrestaný. Vo výkone trestu v Leopoldove pracoval ako upratovač OVT, preberal balíky pre odsúdených, upratoval OZVO a pripravoval miestnosti pre súdy a ekumenické miestnosti. Snažil sa pracovať, a to aj napriek tomu, že v roku 2006 dostal onkologické ochorenie štítnej žľazy a jeho intenzívna liečba trvala do roku 2008. V súčasnosti sa podrobuje onkologickým kontrolám, ale tieto kontroly vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou lekár so špecializáciou endokrinológ. Z uvedených dôvodov bol uznaný ako invalidný dôchodca. Odsúdený ďalej uviedol, že odhladnuc od uvedeného sa domnieva, že preukázal polepšenie a chce a vie, že v budúcnosti povedie riadny život. Doba strávená vo výkone trestu bola preňho dostatočným ponaučením a zastáva názor, že bude naplnená aj ochranná funkcia trestného práva a už nehrozí riziko jeho recidívy, ak by žil na slobode. Po prípadnom podmiennečnom prepustení má prísľub zamestnania ako vodič motorového vozidla. Býva s rodičmi, takže trvalý pobyt má zabezpečený.

Odsúdený O. Š. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t. č. trest odňatia slobody, ktorý mu uložil Krajský súd Nitra rozsudkom zo dňa 14.10.2005, sp. zn. 6T/3/2005, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 07.03.2006, sp.zn. 2To/1/2006, v trvaní 12 rokov 6 mesiacov pre trestný čin vraždy podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 so zaradením do III. NVS. Uznesením Okresného súdu Piešťany zo dňa 13.12.2010, sp. zn. 2Nt/155/2010, bol u odsúdeného zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia. Uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 11.07.2013, sp. zn. 4Tos/114/2013, bol u odsúdeného zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený začal trest vykonávať dňa 02.06.2006, lehota podľa § 62 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, uplynula dňa 02.10.2012 a koniec trestu má mať dňa 02.12.2017.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa so žiadosťou odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 22.05.2014, skráteným výpisom klienta, osobným spisom odsúdeného, nariadením výkonu trestu, rozsudkom Krajského súdu Nitra zo dňa 14.10.2005, sp. zn. 6T/3/2005, rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 07.03.2006, sp. zn. 2To/1/2006, uznesením Okresného súdu Piešťany zo dňa 30.01.2013, sp. zn. 2PP/94/2012, uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.03.2013, sp. zn. 3Tos/35/2013, ktorým bola sťažnosť odsúdeného Mariána Škvarku proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 30.01.2013, sp. zn. 2PP/94/2012 zamietnutá, uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6T/3/2005 o započítaní súhrnného trestu, uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 11.07.2013, sp. zn. 4 Tos/114/2013, o preradení odsúdeného z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, a odpisom registra trestov na odsúdeného. Z osobného spisu odsúdeného sa oboznámilo uznesenie Okresného súdu Topoľčany zo dňa 03.09.2003, sp. zn. 1T/55/1999, ktorým súd rozhodol o neosvedčení sa odsúdeného O. Š. v skúšobnej dobe podmieňaného odsúdenia, a preto vykoná trest odňatia slobody uložený mu za trestný čin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona v trvaní 2 roky a rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 18.12.2002, sp. zn. 2T/29/2002, ktorým bol O. Š. uznaný vinným pre trestný čin porušovania domovej slobody, pre trestný čin ublíženia na zdraví a pre trestný čin výtržníctva a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 rok, so zaradením do I. NVS.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 22.05.2014 súd zistil, že odsúdený bol dňa 24.06.2003 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou. Dňa 06.06.2006 bol premiestnený na ďalší výkon trestu odňatia slobody do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Dňa 23.07.2013 bol opätovne premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou. Odsúdený je umiestnený na oddiele s diferenciálnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie odsúdeného na začiatku výkonu trestu v predchádzajúcich ústavoch odňatia slobody nebolo na požadovanej úrovni, bolo kolísavé. Vyskytovali sa u neho aj závažnejšie porušenia ústavného poriadku. Postupne sa však jeho správanie intervenciou pedagogického personálu stabilizovalo a bolo na požadovanej úrovni. Aktívne sa začal zapájať do rôznych činností pre všeobecný rozvoj osobnosti (zúčastňoval sa prác na zlepšenie prostredia ústavu, staral sa o kvetinové záhony pred ubytovňou, udržiaval čistotu v ekumenických miestnostiach, bol nápomocný personálu ústavu pri zabezpečovaní výdaja stravy odsúdeným, plnil si vzorne svoj pracovné povinnosti na oddiele). Za tento aktívny prístup, vzorné plnenie zadaných úloh a spoluprácu pri plnení programu zaobchádzania mu bolo udelených viac disciplinárnych odmien rôzneho druhu. Výsledkom jeho snažení bolo postupné preradenie až do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Správanie a vystupovanie odsúdeného v priebehu výkonu trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je na požadovanej úrovni. Doposiaľ bol 17-krát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 13.12.2013 pochvalou za dlhodobý výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti - udržiavanie čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Disciplinárne tresty nemá vykázané. Zastáva funkciu člena samosprávy zodpovedného za úsek disciplíny a poriadku. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania, prejavil záujem o štúdium na Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Trnave v odbore kuchár. Odsúdený nie je zaradený na žiadne pracovisko zo zdravotných dôvodov. Je poberateľom invalidného dôchodku. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem prác, je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na posilnenie rozvážnosti a včasné uvedomenie si možných následkov za svoje konanie. Možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (spáchaný obzvlášť závažný zločin, ukončené len základné vzdelanie). Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ ústavu konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmieňané prepustenie a odporučil odsúdeného podmieňane prepustiť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že počas výkonu trestu si uvedomil následky, sľúbil, že bude viesť riadny život a úprimne ľutuje spáchanie trestného činu. Záverom verejného zasadnutia odsúdený navrhol žiadosť vyhovieť.

Obhajkyňa na verejnom zasadnutí uviedla, že zotráva na podanom návrhu. Odsúdený spĺňa materiálne podmienky na podmieňné prepustenie a domnieva sa, že doba 11 rokov vo výkone trestu je dostatočne dlhá aj na resocializáciu. Navyše u odsúdeného sú splnené aj ďalšie podmienky. Má trvalý pobyt u svojich rodičov, má zabezpečenú prácu, jeho resocializácia a zaradenie do spoločnosti by prebiehalo hladko a bez rušivých momentov. Odsúdený si dostatočne uvedomil závažnosť svojho konania, je starší, rozumnejší, racionálnejšie pristupuje k určitým problémom, má 18 disciplinárnych odmiern, žiadne potrestanie, preto obhajkyňa navrhla, aby bol podmieňné prepustený z výkonu trestu a aby mu bola uložená primeraná skúšobná doba.

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí doplnil hodnotenie riaditeľa ústavu o ďalšiu disciplinárnu odmenu v poradí 18, ktorá mu bola udelená za veľmi dobrý výkon funkcie člena samosprávy. Inak sa záver hodnotenia nezmenil.

Prokurátor na verejnom zasadnutí poukázal na skutočnosť, že správanie odsúdeného O. Š. v ústave je v súlade s ústavným poriadkom a svoje povinnosti si plní. Teda do určitej miery prvá materiálna podmienka by podľa názoru prokurátora mohla byť splnená. Je tu aj druhá materiálna podmienka, pričom prokurátor poukázal na skutočnosť, že odsúdený bol trikrát odsúdený za násilnú trestnú činnosť. Najskôr to bola lúpež, v skúšobnej dobe spáchal ublíženie na zdraví a následne aj vraždu. Takéto závažné stupňovanie trestnej činnosti a opakovanie násilnej trestnej činnosti v čase, keď bol na slobode, dokonca v čase podmieňného odsúdenia, by mohlo nasvedčovať tomu, že nedokáže dostatočne kontrolovať správanie, bol odsúdený za najzávažnejší trestný čin. Do konca výkonu trestu mu zostáva takmer 3,5 roka, čo je veľmi dlho vzhľadom na trestný čin, z ktorého v súčasnosti trest vykonáva, preto v danom prípade aj vzhľadom na menej priaznivú resocializačnú prognózu, prokurátor konštatoval, že nemožno uviesť záver, že v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny život a upozornil na skutočnosť, že podmieňné prepustenie nie je obligatórne, ale fakultatívne. Zákon hovorí, že súd môže prepustiť, nie že musí prepustiť. Prokurátor navrhol žiadosť odsúdeného o podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuť.

Podľa § 437 ods. 3 veta prvá Trestného zákona, pri posudzovaní splnenia podmienok na rozhodovanie o podmieňnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo rozhodovaní o podmieňnom upustení od výkonu zvyšku trestu u trestov uložených pred účinnosťou tohto zákona sa postupuje podľa doterajších predpisov.

Podľa § 61 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, po výkone polovice uloženého alebo podľa rozhodnutia prezidenta republiky zmierneného trestu odňatia slobody môže súd odsúdeného podmieňné prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, pri rozhodovaní o podmieňnom prepustení prihliadne súd aj na to, do ktorej nápravno-výchovnej skupiny je odsúdený zaradený.

Podľa § 62 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, osoba odsúdená za trestný čin vraždy (§ 219), ako aj obzvlášť nebezpečný recidivista alebo osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody (§ 29 ods. 2) môžu byť podmieňné prepustení až po výkone dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody.

Pri postupne uložených, nariadených a ešte celkom nevykonaných trestov odňatia slobody pre výpočet doby rozhodujúcej pre splnenie formálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 a § 67 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. je smerodajný súčet dĺžky týchto trestov a odsúdený musí ako podmienku pre možnosť podmieňného prepustenia vykonať súčet pomerných častí všetkých dotknutých trestov, určených podľa právnej kvalifikácie skutkov v jednotlivých odsudzujúcich rozsudkoch v súlade s § 66 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a § 67 Tr. zák. Doba výkonu trestu odňatia slobody minimálne v takto určenej dĺžke je potom

posudzovaná z hľadiska splnenia materiálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. vo vzťahu ku všetkým dotknutým trestom. (Tpj 38/2010)

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienične prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmieničného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 61 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005. U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. Takisto možno považovať za splnenú i jednu z materiálnych podmienok, a to preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností, a to vzhľadom na kladné hodnotenie riaditeľa ústavu, ako aj s poukazom na skutočnosť, že odsúdený si vytvoril podmienky na to, aby bol preradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súd má však za to, že u odsúdeného nebola splnená druhá materiálna podmienka, a to podmienka očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. Súd prihliadol na skutočnosť, že resocializačná prognóza odsúdeného je hodnotená ako menej priaznivá, z dôvodu, že odsúdený spáchal obzvlášť závažný zločin vraždy a má ukončené len základné vzdelanie. Odsúdený bol už opakovane súdne trestaný. Bol aj podmienične odsúdený, v skúšobnej dobe sa však neosvedčil a bol mu nariadený nepodmieničný trest odňatia slobody. Odsúdený teda bol už vo výkone trestu odňatia slobody a mal teda v minulosti možnosť preukázať, že výkon trestu odňatia slobody splní svoj účel a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, avšak sa dopustil opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmieničné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmieničnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmieničnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť má súd za to, že náprava páchatelia a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieničným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. Bolo prihliadnuté tiež na charakter spáchanej trestnej činnosti, závažné stupňovanie trestnej činnosti a opakovanie násilnej trestnej činnosti v čase, keď bol odsúdený na slobode, dokonca v čase podmieničného odsúdenia a v zmysle odpisu Registra trestov na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodit' záver, že výkon trestu odňatia slobody má na odsúdeného kladný vplyv v tom smere, že na slobode bude viesť riadny život. Súd je toho názoru, že pri tak závažnom protiprávnom konaní s nenapraviteľným následkom v podobe smrti človeka, ktorého sa odsúdený dopustil, je potrebná dôsledná prevýchova páchatelia, aby sa mohlo od neho očakávať, že svojím správaním preukázal polepšenie a že v budúcnosti povedie riadny život, preto je súd toho názoru, že je potrebné na neho pôsobiť celou dĺžkou výkonu trestu odňatia slobody tak, ako mu bol súdom uložený. Súd na základe vyššie uvedeného žiadost' o podmieničné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť a to do 3 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave.
Sťažnosť má odkladný účinok.